

— 9 —
VAI CAM NGHI VE THI TRUONG XAY CAT O TRUNG DONG

Thang 5 vua qua,toi co dip di cong tac cho Hang toi dang lam tai Trung Dong. Den Riyadh, Thu Do cua Saudi Arabia,toi co cam tuong nhu o Saigon hoi 1965-1968:nong nuc,bui bam,ket xe,duong bi dao theo,loi Saigon Thuy Cuc (xin loi Anh Tuan),may dien chay tren he pho,cho nao cung thay bin ding dang moc len,du thu dan Ngoai Quoc lam cho Hang thau voi bang chi nhung ten quen thuộc nhu Brown and Root,Morrison Knudsen,Raymond, PA &E, Huynhri,Dong Ah v...v..chi khác la o Saigon, My chi tien con dan ban xu lam cho My; o day dan ban xu chi tien va My lam cho dan ban xu khong khac gi dan cac Quoc Tich khac. Riyadh, la bieu duong cua mot vung dang len con sot ve xay cat. Riyadh chi la mot phan nho cua mot cong truong bao la gom Saudi Arabia va cac nuoc lan can nam doc theo Vinh Ba Tu. Voi do la dau hoa thau yao cang ngay cang nhieu vi gia dau hoa vun vut tang tu nam 1973 den nay, cac nuoc do da dau tu hang tram ty do la vao cong cuoc ky nghie hoa, cung cap tien nghi cho dan va xay cat ha tang co so giao thong.

Thành phần huống lối đầu tiên của sú đầu tu không lô này là các Hang Ky su, cac Hang thau va các nha cung cap vat lieu ngoai quoc. Saudi Arabia va các tiêu quốc lan can la nhung nuoc hau tien, gom toan dan du muc, song theo che do bo lac va phong kien chi nhieu dau hoa ma tro nen giao co. Saudi Arabia co kha nhieu nguoi xuat than tu các trường Dai hoc Au My, hoc thuc cao, nhung ho deu giu nhung chuc vu dieu khien trong Chinh Phu, khong co kinh nghiệm gi ve thiet ke, lap do án, xay cat va quan tri xay cat, Muon thuc hien chuong trình ky nghe hoa va kien tao, ha tang co so, Saudi Arabia bo tien ra thue cac Hang Ky su ngoai quoc va ca Hang thau ngoai quoc. Saudi Arabia cung khong co vat lieu xay cat va dung cu trang bi; nhung thu nay deu phai nhap cang tu ngoai quoc. Ca den nhien cong khong chuyen mon Saudi Arabia cung khong co du vi dan it, ban tinh khong thich lam viec nhieu va nay co loi tuc cao, duoc Chinh Phu bao boc moi thu. Loai nhien cong phai duoc dem den tu cac nuoc Hoi Giao ngheo nhu Yemen, Egypt va Pakistan. Nói toan lai, Saudi Arabia va các Tiêu Quốc A Rap lan can chi bo tien ra, con chuyen vien, ky thuat gia, quan tri gia, nhien cong, vat lieu, dung cu deu phai nhap cang tu Ngoai Quoc. Bat dau thap nien 70, cac Hang My gan nhu chiem hoan toan thi truong Saudi Arabia, cac Hang Anh thi truong cac Tiêu Quốc Lan can. Lan lan vi cac Hang thau My thuc hien cong tac voi gia qua cao, Saudi Arabia giao mot phan cong

tac cho cac Hang thau Au chau va sau do cac Hang thau A Chau. Tuy nhien, Cac Hang Ky su va Thau My van lanh duoc cac cong tac can den ky thu sat cao va cac khieu uoc quan tri cong tac (Construction management), chung han cac Hang Thau ten tuoi cua My nhu Bechtel duoc giao quan tri chuong trinh xay cat khu ky nghe Jubail tren Vinh Ba Tu va lap do an/quan tri xay cat phi truong tan Riyadh; hang Parsons duoc giao quan tri chuong trinh xay cat Khu ky nghe Yanbu tren bo Hong Hai va quan tri xay cat phi truong Tan Jeddah; Hang Brown and Root duoc giao cong, vien lap do an va dat cac ong dan dau va dan nhan lieu xuyen qua ban dao Arabia; Hang Hok duoc giao lap do an va Quan tri xay cat truong Dai hoc Riyadh v.v.. Cac cong tac hang trung (co 1 ty do la tro xuong) va cac cong tac khong can ky-thuat dac biet, trong may nam vua qua, cang lan cang duoc giao cho cac Hang thau Nhat va Dai Han, thuc hiem duoi su Quan tri cua cac Hang Thau My.

Cac Hang thau Dai Han bat dau noi tieng o Trung Dong ye gia thau thap, cong tac thuc hiem tot, dung thoi han va it kien cao, khiem nai. Cac Hang thau Dai Han chua hoan toan du kha nang ky thu sat de thuc hiem nhung cong tac to lon, nhung vi co thien chi, co ky luat, chiu kho theo loi chi dan cua cac Hang thau My quan tri cong tac, duoc Chinh Phu Dai Han bao tro het minh, nen da thanh cong ngoai suc tuong tuong. Ta se nham to neu ta cu nghi rang cac Hang Thau Dai Han bay gio khong khac gi cac Hang Thau Dai Han o Vietnam muoi mien nam ve truoc.

Hang Huynh dai duoc coi nhu dung hang dau cac Hang Thau Dai Han o Trung Dong. Hang nay da lanh duoc nhung cong tac kho lam nhu xay cat mot hai cang sau cho tau dau o Jubail, khai thac ham da va san xuat thach lieu, be tong xi mang cho tan phi truong Riyadh. Cac Hang Dai Han khac nhu Dae Lim, Dong Ah v.v.. cung lanh duoc nhung cong tac tri gia hang tram trieu do la. Co mot dem,toi ngoi doi phi co o phi truong Jeddah, Saudi Arabia, va chung kien canh nhien vien nha thau Dai Han di den va ve nghi phep giua Dai Han va Saudi Arabia. Hang tram nguoi, sap hang theo thu tu, do mang tren vai, tay cam giay to, ram rap lam theo chi thi cua nguoi dieu khiem luc moi den, luc ngoi doi cung nhu luc ra cua. Nguoi den cung nhu nguoi di deu co net mat han hoan, day tin, tuong. Toi lien tuong den Vietnam va nghi rang neu Mien Nam chua sup do, neu Mien Nam con ton tai va phat trien, chac cac Hang Thau va chuyen vien VietNam cung co the tham du vao thi truong xay cat o Trung Dong. Neu khong duoc bang Dai Han hay Nhat, thi co le cung sanh duoc voi Phi Luat Tan.

Nhung Mien Nam nay khong con nua. Tuy vay, mot so cac Anh khi truoc da hoat dong trong gioi thieu o VN co le van con gieng mau hoat dong trong nguoi. Cac Anh co nghi rang minh con lam gi duoc khong? Neu cac Anh khong cho toi la mo mong thi toi nghi minh co the lam nhu sau:

1. Tiếp xúc với các Hàng Thầu Dai Han và hợp tác với họ ở Trung Đông, bắt đầu bằng một phạm vi nhỏ hép lân lân nới rộng ra. Điều cần yếu là tìm một chân dung và quen phong tho. Tôi tưởng rằng các Anh khi trước có hợp tác với các Hàng thầu Dai Han ở Vietnam có thể noi lai liên lạc và làm được bước đầu này.

2. Sau khi đã quen thuộc, lập joint venture với các Hàng Dia phuong của Saudi Arabia. Chính Phủ Saudi Arabia bắt đầu doi hoi một số công tac hay cung cap phai giao cho các Hàng Saudi Arabia. Các Hàng này phân, nhiều chi có sự tham dû của công dân và yon Saudi Arabia trên hình thực, con, thúc sú là của Ngoại Quốc và do người Ngoại quốc chủ trương, điều khiển. Vì điều kiện này của Chính Phủ Saudi Arabia joint venture giua cac Hàng Saudi Arabia và các Hàng Ngoại Quoc bắt đầu thanh hinh kha nhiều ma van khong thoa man het thi truong. Thanh thu co hoai van con rat nhiều. Tôi hiểu rang noi thi de lam thi khohn nua mot so các Anh da chan hoat dong sau nhung bien co vua qua, nhung cung xin neu len mot so ý kien de các Anh suy nghi.

N. D. S.

CAU DOI

Đọc các chuyên câu doi đang trên nhưng lá thư trước, tôi nhớ đến một câu doi dua ra trong một buổi họp mặt thân mật giữa Anh em Khong Quan, và Hàng Khong ở Tân Sơn Nhất cách đây gần 15 năm. Câu doi này hỏi teu, không có ac y gi ve ton giao, nhưng kho doi lai :

ÔNG CÓ CÓ SỐ BA SỐ.

Trong buổi họp mặt không ai tim được câu doi lai cho chính. Có một Anh doi dai nhu sau, nhưng không được chấp nhận vì đó chỉ là một số xoay lai câu doi :

BA SỐ SỐ CÓ ÔNG CÓ.

Vay neu co Anh em nào doi lai được, tôi xin doi mot chau la de.

N. D. S.

Thủ của Anh TRẦN MINH SỰ : Tôi rất cảm ơn Các Anh đã, gọi cho tôi LTCC đều đan, nhớ nó mà tôi tim lai lai được một chút không khí, am áp, thân mật của các Ban trong gia đình Công Chánh. Tôi xin gửi đến Anh số tiền \$50 để ủng hộ LTCC. Nhờ Anh chuyển lời tôi kính thăm tất cả các Ban.

PARIS, 1er Juillet 1979 TRẦN MINH SỰ